

УПРАЖНЯВАНЕ НА ДОБРОДЕТЕЛИТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

- Отче, как един семеен човек може да се упражнява в добродетелта?

- Бог дава възможности. Но мнозина, въпреки че молят Бога да им даде възможности да се упражняват в добродетелта, роптаят, когато срещнат някоя трудност. Например понякога добрият Бог поради безкрайната Си любов дава възможност на мъжа да се упражни в смирение и търпение. Отнема благодатта Си от жената и тя започва да става своенравна и да се държи грубо с него. Тогава мъжът трябва да се радва и да благодари на Бога за това, че му дава възможност да се подвизава, а не да роптае. Или пък майката моли Бога да ѝ даде търпение. Детенцето отива и както масата е наредена и готова за ядене, то дърпа покривката и събаря всичко на земята. Тогава все едно казва на майка си: "Мамо, имай търпение!"...

И изобщо трудностите, които съществуват днес в света, принуждават тези, които искат да живеят духовен живот, да бъдат бдителни. Както - да пази Бог - при започването на война хората са в бойна готовност, по същия начин е сега и с тези, които се опитват да живеят духовно. Ето, горките младежи, които живеят църковен живот, колко трудности срещат! Обаче борбата с неблагоприятната среда, в която живеят, им помага да са бдителни. А виждаш как в мирно време, когато няма затруднения, повечето се разхлабват и го удрят на живот. Макар че и тогава трябва да се възползват от мира за духовен напредък; да полагат усилия да отстраняват недостатъците си и да развиват добродетелите.

В духовния живот много помага безмълвието . Добре е човек да може по някой час от деня да се уединява в безмълвие. Да изследва себе си, за да познае страстите си и да се подвизава да ги отстрани, за да очисти сърцето си. Най-добре е, ако вкъщи има някоя тиха стая, която да напомня за атмосферата на монашеска килия. Там, "в скришно" (Мат. 6:4) ще може да извършва духовните си задължения, да чете, да се моли. Много е полезно преди молитвата

прочитането на кратък откъс от някоя духовна книга, защото с това и душата се стопля, и умът се пренася в духовната сфера. Затова, когато човек има през деня много занимания и грижи и може да отдели например само десет минути за молитва, то за предпочитание е да прочете преди това нещо силно за две минути, с което да прогони дневните грижи от ума си.

- Отче, може би е малко трудно човек да върши това, когато живее в света?

- Не е, има миряни, които живеят много духовно - като аскети. Спазват постите, прочитат църковните служби, молят се с броеница, правят поклони, въпреки че имат деца и внуци. В неделя отиват на църква, причастяват се и се връщат отново в "килията" си, както пустинниците, които в неделя отиват в съборния скитски храм, а после се завръщат за безмълвие в килиите си. Слава Богу, има много такива души в света. Например познавам един семеен човек, който постоянно повтаря Иисусовата

молитва, където и да се намира, и молитвата му винаги е придружена със сълзи. Молитвата му е станала самодвижна и сълзите му са сладки, сълзи на божествено веселие. Спомням си и за един работник - казваше се Янис - там на Света Гора, който работеше толкова усилено, че вършеше работа за двама. Бях му казал да си повтаря молитвата, когато работи, и постепенно свикна да я казва постоянно. Веднъж дойде и ми каза, че усеща голяма радост, когато си повтаря молитвата. Казах му: "Започна да се развиделява". Не след много време научих, че двама пияни са го убили. Колко ми беше мъчно! След няколко дни един монах търсел някакъв инструмент, но не го намирал, защото Янис го бил прибрал някъде. Вечерта Янис му се явил насън и му казал къде го е сложил. Беше достигнал до духовно състояние, в което можеше да помага и от другия свят.

Колко е прост духовният живот! Ако човек обикне Бога, ако осъзнае великата Му жертва и благодеянията Му и с разсъждение принуждава себе си да подражава на светиите, бързо ще достигне святост. Стига само да се смирява, да чувства своята окаяност и голямата си неблагодарност към Бога.

Автор: Св. Паусий Светогорец

Източник: За семейния живот - Слова, том 4